

Spoločné vyhlásenie vysokej predstaviteľky EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a generálneho tajomníka Rady Európy k Európskemu a Svetovému dňu boja proti trestu smrti

Rada Európy a Európska únia (EÚ) pri príležitosti Európskeho a Svetového dňa boja proti trestu smrti opätovne potvrdzujú svoj dôrazný nesúhlas s trestom smrti za každých okolností a vo všetkých prípadoch. Trest smrti predstavuje zásah do ľudskej dôstojnosti. Je formou krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania a je v rozpore s právom na život. Nedokázalo sa, že by mal trest smrti odstrašujúci účinok, a ak dôjde k justičnému omylu, už sa nedá napraviť.

Všetky členské štáty EÚ a Rady Európy trest smrti zrušili. Zrušenie trestu smrti v právnom poriadku alebo v praxi je podmienkou členstva v Rade Európy a absolútny zákaz trestu smrti za každých okolností je zakotvený v protokoloch č. 6 a 13 k Európskemu dohovoru o ľudských právach a v Charte základných práv EÚ. Vyzývame európske štáty, ktoré tieto nástroje ešte neratifikovali, aby tak urobili.

Opakujeme aj našu výzvu orgánom Bieloruska, jedinej krajiny na európskom kontinente, kde sa stále používa trest smrti, aby naň zaviedli moratórium, čo by bol jeden z rozhodujúcich krokov pri zosúladovaní tejto krajiny s celoeurópskymi normami.

Rada Európy a EÚ budú ďalej pokračovať v práci na zrušení trestu smrti na globálnej úrovni. Podporíme pripravovanú rezolúciu Valného zhromaždenia OSN o moratóriu na používanie trestu smrti a EÚ spolu s Belgickom usporiadajú koncom februára 2019 v Bruseli 7. svetový kongres proti trestu smrti.

Rada Európy a EÚ naliehavo vyzývajú tie krajiny, ktoré stále uplatňujú trest smrti, aby do zavedenia moratória zmiernili všetky nevykonané rozsudky smrti na tresty odňatia slobody a v každom prípade zaručili, aby boli podmienky väzby zlučiteľné s ľudskou dôstojnosťou. Podľa medzinárodného práva tieto krajiny nesmú vykonávať popravy maloletých, tehotných žien, duševne chorých alebo ľudí s mentálnym postihnutím. Okrem toho použitie trestu smrti nemá opodstatnenie, ak ide o ľudí usvedčených z hospodárskej trestnej činnosti, ľudí, ktorí sú sami obeťou závažných trestných činov, ako je napríklad znásilnenie medzi manželmi, a ktorých činy motivované legitímnou sebaobranou vyústia do neúmyselného zabitia. Členské štáty by sa mali vyhnúť tomu, aby prostredníctvom vzájomnej právnej pomoci alebo iných foriem spolupráce podporovali protidrogové politiky v krajinách, kde sa za trestnú činnosť spojenú s drogami môže udeliť trest smrti.

Členské štáty by naďalej mali prijímať účinné opatrenia, aby zabránili svojej účasti, nech je akokoľvek nepriama, na vykonávaní trestu smrti v tretích krajinách, napríklad tým, že prijímú opatrenia, ktoré zabránia obchodu s tovarom, ktorý by sa mohol použiť na vykonanie popráv. V tejto súvislosti budú Rada Európy a EÚ naďalej podporovať Globálnu alianciu za ukončenie obchodu s tovarom, ktorý sa používa na trest smrti a mučenie.

K tomuto vyhláseniu sa pripájajú kandidátske krajiny bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko*, Čierna Hora*, Srbsko* a Albánsko*, krajina zúčastňujúca sa na procese stabilizácie a pridruženía a potenciálny kandidát Bosna a Hercegovina a krajiny EZVO Island, Lichtenštajnsko a Nórsko, ktoré sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru, ako aj Ukrajina a Gruzínsko.

* Bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko, Čierna Hora, Srbsko a Albánsko sa naďalej zúčastňujú na procese stabilizácie a pridruženía.

Press office - General Secretariat of the Council

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press.office@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press